

EMS Expo 2008

EMS Expo ble arrangert i Las Vegas 13. – 17. oktober. Dette er Konferansen med stor K for alle som arbeider med prehospitaltjenester i USA (Emergency Medical Services = EMS). I år var det 20-års jubileum, og konferansen samlet mer enn 4 000 deltakere og 340 utstillere. Det var deltakere fra alle de skandinaviske landene. Med så mange deltakere sier det seg selv at det er store forhold rundt det meste, så det er godt at USA har store konferansesentre å by på.

AV JAN ERIK HAUGEN, RED@SCANDINAVIAN-UPDATE.ORG

REDAKTØR SCANDINAVIAN UPDATE MAGAZINE, AMBULANSEARBEIDER, ANESTESISYKEPLEIER

"PRE-CONFERENCE"

De to første dagene av EMS Expo er det alltid "Pre-conference". Da er det mulighet for å delta på for eksempel PHTLS, AMLS og EPC-kurs, heldagskurs i avansert bruk av PowerPoint, sminking av markører eller forskning i det prehospitalt miljøet. I tillegg til det faglige utbyttet, gir det å delta på pre-conference kurs en unik mulighet til å komme mer under huden på våre amerikanske kolleger. Man jobber gjerne i grupper, og amerikanere er som oftest lett å komme i kontakt med. Her kan man knytte internasjonale kontakter som kan utvide horisonten, og skulle man ønske å avlegge nye venner et besøk for å hospitere i ambulansetjenesten "over there", er ikke det noe problem. I forbindelse med EMS Expo pleier det også å være mulighet for å melde seg på "ride-along", det vil si at man kan være med den lokale ambulansetjenesten i felt,

delta på et dispatch center (nødsentral) eller akuttmottak.

KONFERANSEN

Selve konferansen strekker seg over tre dager, og det kjøres mange parallelle forelesninger. Programmet er delt inn i ulike kategorier (for eksempel basalt, avansert, katastrofe, utdanning/pedagogikk, barn, administrasjon og kjøretøy), så alle kan finne temaer og et nivå som passer for seg.

De medisinske emnene kjenner vi igjen fra hjemlige arenaer. Det dreier seg om hjertestans, traumer, pustevansker, EKG, hypotermi og så videre. Imidlertid kan innholdet i forelesningene være vektet ganske annerledes enn det vi er vant til fra relativt fredelige skandinaviske forhold.

"VERY EFFECTIVE – TRY ONE!"

Det gjør for eksempel inntrykk å høre Ken Bouvier fra New Orleans snakke om "Gunshot wounds". Arbeider man i ambulansetjenesten i New Orleans, rykker man regelmessig ut til skyteepisoder, ofte flere ganger daglig. Han fortalte at det blir drept 40 000 – 45 000 mennesker av skytevåpen i USA hvert år. Ti ganger så mange blir såret og trenger akutthjelp fra EMS. Tidligere så de stort sett pasienter som var skutt med 9 mm. håndvåpen, mens en økende andel nå blir skutt med "avanserte våpen". Blant disse finner vi maskinpistoler og andre automatvåpen, for eksempel er AK-47 mye brukt. Det betyr at det nå er vanlig å forholde seg til pasienter som er skutt med 10 – 20 høyhastighetsprosjektiler. For naive skandinaver er det underlig å se at taxiene i Las Vegas kjører rundt med store reklameskilt fra våpenforretninger. Under bildet av en maskinpistol kan du lese: "Very effective – try one!" Ken Bouvier fortalte at i visse strøk av Los Angeles regner man med at minst halvparten av de som er tilskuere ved ulykker og andre hendelser er bevæpnet og utgjør en fare for ambulansespersonellet. Hans råd var derfor klare: Bruk alltid skuddsikker vest på jobb, kjør aldri inn i en risikabel situasjon før området er klarert av politiet, ikke gjør deg bemerket (slå av blålys og sirene et par kvartaler unna), og trekk deg ut dersom du føler deg utrygg eller truet – uansett hvordan tilstanden til pasienten er. En spesiell risiko ved bruk av skytevåpen er fallende prosjektiler. Under nyttårsfeiringen i New Orleans regner man med at det blir skutt ca. 200 000 skudd i lufta, og det har skjedd at mennesker har blitt drept av fallende prosjektiler. Et slikt prosjektil gikk en gang gjennom taket på en ambulans rett ved en av ambulansarbeiderne (som sekunder før hadde tatt på seg hjelm fordi de hørte prosjektilene falt).

"BREAKING THE ICE"

Effekten av induert hypotermi ved hjertestans med ROSC (return of spontaneous circulation) og fortsatt bevisstløs pasient er godt dokumentert, og er blitt standardbehandling i Skandinavia. De fleste ambulansetjenester i Skandinavia

Arbeider man i ambulansetjenesten i New Orleans, rykker man regelmessig ut til skyteepisoder, ofte flere ganger daglig.

1. Fra utstillingshallen. Her er det noe for alle. Foto: Glen Elman

2. Sindre Mellesmo var først i Norge med sykkelambulanser og helseekspress i Buskerud. Her har han funnet et nytt transportmiddel! Foto: Jan Erik Haugen

3. Ken Bouvier fra New Orleans er et fast og populært innslag på EMS Expo med sitt foredrag/show "Tricks of the trade". Han tar for seg akuttbagen sin, plukker opp den ene gjenstanden etter den andre, og forteller hvorfor han velger å pakke bagen med akkurat det innholdet han gjør, og hvorfor plasseringen er som den er. I løpet av en drøy time gjennomgår han på denne måten mye av det akuttmedisinske pensumet på en underholdende måte, og gir tilhørerne mengder av praktiske tips. Når Bouvier åpner akuttbagen sin, er det første han ser en bred teipbit med påskriften: "SLOW!". Foto: Glen Elman

innleder slik behandling ved å bruke isposer, før behandlingen fortsetter i mer kontrollerte former og med mer avanserte hjelpemidler inne på sykehuset. Paul Satterlee fra Minneapolis ga i sin forelesning "Breaking the ice" en god oversikt over hvorfor man bør kjøle ned denne pasientgruppen. En kjapp håndsopprekning i salen viste at dette var noe som veldig mange ikke visste noe om, og som de færreste ambulansetjenester hadde tatt i bruk. Satterlee refererte en studie som tok for seg effekten av å bruke isposer prehospitalt. Av 32 pasienter hadde 20 <math><32^{\circ}\text{C}</math> ved ankomst sykehuset, sju hadde <math><31^{\circ}\text{C}</math>, og fire hadde <math><30^{\circ}\text{C}</math>. Behandlingsmålet er som kjent 34 – 32° C. Derfor: Mål temperaturen! Videre var han klar på at pasientene i målgruppen (ROSC, bevisstløse) skal transporteres til et sykehus som utfører hypotermibehandling, på samme måte som hardt skadde pasienter transporteres til traumesenter. Om nødvendig kjører man forbi sykehus som ikke tilbyr hypotermibehandling, var hans budskap.

"CONTROVERSIES IN CARDIAC ARREST"

Baxter Larmon, som er et fyrverkeri av en foreleser, trekker alltid fulle saler og har ulike forelesninger i løpet av konferansedagene. Hans forelesning om "Controversies in cardiac arrest" ga mange aha-opplevelser. Han tok for seg de nyeste behandlingsprotokollene og trakk linjer framover for hvilken vei han tror utviklingen vil gå. Mens det er mange år siden vi kuttet ut pulskontroll i Norge, var dette et stort poeng i hans forelesning. "Vi må slutte å lete etter puls på mennesker som opplagt har

hjerrestans" var hans budskap, "det tar tiden vekk fra det som er vesentlig, nemlig å utføre brystkompresjoner". Han refererte studier som viser at vi har oksygenreserver for flere minutter ved hjerrestans, og at vekten må legges på kompresjoner. Hans spådom var at om noen år vil vi behandle hjerrestanspasienter etter CAB-regelen (i stedet for ABC), og at dette vil redde flere liv. Alt dette er kjente takter fra den hjemlige arena.

Ved siden av de rent medisinske temaene, finner man mange forelesninger om etikk, pasientsikkerhet, egensikkerhet, kommunikasjon, ledelse, økonomi og jus. Vi finner titler som "Death by PowerPoint" (her var det mange som hadde mye å lære om hvordan man ikke bør lage presentasjoner), "Highway safety for first responders" og "Cars that can shock you" (om hybridbiler, som kan levere sterke strømstøt).

UTSTILLING OG KJØRETØY

På utstillingen finnes det meste av medisinsk-teknisk utstyr, bekledning, tuber, slanger, bærer, spjelker- og programvare for fakturering

av ambulanseoppdrag. For alle som er opptatt av kjøretøy, fremstår utstillingen som et mekka. Her finner du alt fra ambulansesykler med og uten motor, via ATV'er til ordinære ambulanser og store, mobile kommando- og katastrofeenheter. Det nordamerikanske fastlandet er stort med variert terreng, og dette bærer utstillingen preg av. Det er et stort fokus på kjøretøy, utstyr og tekniske innretninger for å løse oppdrag på den beste måten. Det er også stort fokus på sikkerhet, og det tilbys flere løsninger med sikkerhetsbelter som kan brukes også når man beveger seg rundt inne i bærerommet i ambulansene. En bæreprodusent garanterte at sykefraværet forårsaket av løfteskader ville bli halvert ved bruk av deres bære med motorisert heve-/senkemekanisme.

NESTE KONFERANSE

Alt i alt er konferansen vel verdt et besøk. Her får man faglig påfyll fra en litt annen synsvinkel enn det vi er vant til, og mulighetene for å knytte kontakter er store. Neste EMS-Expo holdes i Atlanta 26. – 30. oktober 2009. ■

Skandinavisk
akuttmedisinsk/akuttmedicinsk/akuttmedisinsk magasin

Abonner på Scandinavian Update Magazine

scandinavian-update.org/magazine